

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tas-16 ta' Dicembru, 2011

Avviz Numru. 249/2010

**Bajja Investments Ltd
vs
Nigel Spiteri**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-socjeta' attrici pprezentat fir-Registru ta' din il-Qorti nhar it-8 ta' Lulju 2010 fejn talbet lil din il-Qorti tikkundanna lill-konvenut ihallasha is-somma ta' hamest elef, mitejn u tmienja w erbghin Ewro w tnejn u sebghin centezmu (€5,248.72) rapprezentanti nofs l-introjt u tieghu ai termini tal-kuntratt ta' mpjeg definittiv tieghu, liema kuntratt kellu data ta' skadenza sat-22 ta' Marzu 2010 u liema kuntratt huwa naqas li jonora, u naqas ukoll milli jhallas is-somma fuq imsemmija, u anke wara li gie debitament interpellat baqa' inadempjenti.

Bl-ispejjez kollha kontra l-konvenut li hu ngunt in subizzjoni, inkluz dawk ta' l-Itra Ufficjali eżekuttiva ta' l-ewwel (1) t'Ottubru 2009, bl-imghax legali sad-data tal-pagament effettiv.

Rat ir-risposta tal-konvenut Nigel Spiteri prezentata nhar it-26 ta' Lulju 2010 fejn eccepixxa s-segwenti:-

1. *'Illi t-talba tas-socjeta' rikorrenti kif kontenuta fir-rikors promotur ghandha tigi michuda stante illi s-somma ta' € 5,248.72 reklamata mis-socjeta' attrici mhix dovuta peress illi l-intimat Nigel Spiteri nghata struzzjonijiet sabiex jirrizenja mill-impieg tieghu minn ufficcjali tas-socjeta' Bajja Investments Limited.*

2. *Illi f'kull kaz u subordinatament ghal dan, il-konvenut kellu ragunijiet gusti u sufficjenti skond il-ligi, sabiex ma jibqax fl-impjeg tas-socjeta' Bajja Investments Limited. Salv eccezzjonijiet ohra.'*

Rat ix-xhieda ta' **Raymond Grech**, Human Resources Manager mas-socjeta' attrici li xehed nhar il-15 ta' Novembru 2010 fejn kkonferma li ilu mpjegat mas-socjeta' attrici sa mis-sena 2006. Ikkonferma li l-konvenut kien impjegat taghhom b'kuntratt definittiv li kien jiggaded minn sena ghal sena. L-ahhar kuntratt li kellu kien datat 23 ta' Marzu 2009, kif jirrizulta minn ezami ta' l-istess, prezentat fl-atti w immarkat bhala Dok CSH. Ix-xhud qal li fil-11 t'Awissu 2009 il-konvenut kien baghat ir-rizenja tieghu w dan peress li kien sab xoghol band'ohra w xtaq jibda xoghol gdid (Dok CSH 1).

Huma nfurmawh li kien qed jikser il-kuntratt u dan permezz t'ittra li baghtulu nhar it-12 t'Awissu 2009 (Dok CSH 2) fejn gie nfurmat li ghalhekk kellu jhallas il-penali msemmija fil-kuntratt Dok. CSH fl-ammont ta' €5,248.72. Huwa esebixxa l-*workings* li saru ai fini ta' l-istess kuntratt li gew immarkati bhala Dok CSH 3. Raymond Grech qal li l-konvenut kien talab li jahdem in-*notice* tieghu minflok ma jhallas il-penali dovuti skond il-kuntratt, pero' din it-talba kienet tmur kontra l-*policy* tas-socjeta' attrici w ghalhekk m'accretawx il-proposta tieghu. Ix-xhud ikkonferma li l-ewwel kuntratt definit li kellu kien fl-2006 Il-kuntratt mmarkat Dok CSH kien t-teliet kuntratt li huwa kellu ghal sena.

Rat l-affidavit ta' **David Sammut**, Deputy Hotel Controller mas-socjeta' attrici li gie pprezentat fl-atti nhar il-15 ta'

Dicembru 2010. Huwa kkonferma li l-konvenut kien impjegat mas-socjeta' attrici fil-kapacita' ta' Cost Controller fid-dipartiment tal-finanzi, mit-23 ta' Marzu 2006 u kellu kuntratt definittiv li skada fit-22 ta' Marzu 2010. David Sammut qal li nhar il-11 t'Awissu 2009 il-konvenut irrizenja mill-impjieg tieghu u dan peress li kien sab impjieg iehor. Il-konvenut kien talab li jinnegozja l-kuntratt tieghu peress li kien kisru, izda s-socjeta' attrici ma accettatx ghaliex tali talba tmur kontra l-*policy* taghhom.

Rat l-affidavit ta' **Angela Saliba** Hotel Manager mas-socjeta' attrici li gie pprezentat il-Qorti nhar il-21 ta' Frar 2011. Hija ikkonfermat dak kollu li qal David Sammut, pero' ziedet tghid li waqt laqgha mizmuma ma' Valerie Vella (Financial Controller tas-socjeta' attrici), Ray Grech u l-konvenut, il-konvenut kien talab sabiex jinnegozjaw il-flejjes dovuti lis-socjeta' attrici rigward il-ksur tal-kuntratt tieghu. Pero' ma sehh xejn ghaliex dak li talab il-konvenut imur kontra l-*policy* tas-socjeta' attrici.

Rat in-nota tas-socjeta' attrici datata 12 ta' April 2011 li permezz taghha regghet ipprezentat id-dokumenti esebiti fix-xhieda ta' Ray Grech, u cioe' l-kuntratt ta' mpjieg, l-ittra ta' terminazzjoni mibghuta mill-konvenut u l-ittra responsiva mibghuta mis-socjeta' attrici lill-konvenut.

Rat ix-xhieda ta' **Nigel Spiteri** moghtija fis-7 ta' Lulju 2011 fejn ddikjara li l-kuntratt inkwistjoni sar fit-23 ta' Marzu 2009 u kkonferma li l-kuntratt esebit u mmarkat bhala Dok CSH huwa t-tielet kuntratt definittiv li huwa kellu w kien jiskadi fit-23 ta' Marzu 2010. Huwa kkonferma li waqaf mix-xoghol fis-17 t'Awissu 2009, u dan ghaliex jghid li ma kellux triq ohra peress li fis-sena 2009 il-lukanda kienet ghaddejja b'*contingency plan* u effettivament hu kien jiffirma parti minnha minhabba l-posizzjoni tieghu. L-intimat qal li parti minn dan il-pjan kien li jnaqqsu l-haddiema. Hu ikkonferma li fil-fatt tnaqqsu mas-sebgha w tletin (37) impjieg *full-time*, ghalkemm izid li minn fost dawn kien hemm min qaleb *part-time*. Huwa ghalhekk kien talab lis-superjuri tieghu jekk l-impieg tieghu kienx fis-sod, u dan fl-interess tieghu, u l-*financial controller* kienet wegbitu li lanqas l-impjieg tieghu ma kien stabbli. Dan

nonostante baqa' jahdem normali sakemm f'Awwissu tas-sena 2009 kien gie avvicinat mill-Intercontinental Hotel u offrewlu mpjeg. Huwa hass li kellu jddiskuti l-offerta taghhom peress illi dak iz-zmien, fil-lukanda li kien qed jahdem, kien hemm hafna ncertezza u peress li kien jaf li l-kuntratt li kellu mas-socjeta' attrici kien wiehed definit.

L-intimat kompli qal li l-Financial Controller tieghu qaltlu li ma kintix ser thallih jitlaq u dan in vista tal-fatt li kellu kuntratt definit, pero' qaltlu li kienet ser taghmel referenza ghall-hotel manager. Qal li fl-ewwel laqgha li kellu mal-manager din qaltlu li hija stess kienet tal-fehma li kellu jieqaf mix-xoghol, pero' qaltlu li kellha ttiha risposta jekk setghetx thallih jitlaq mix-xoghol. Xi gimgha u nofs wara beda jitlobha, u dan ghamlu diversi drabi, biex ikollhom laqgha ohra, u dan anke tramite l-Human Resources Manager. Pero' dan qallu li l-Hotel Manager ma rieditx tiltaqa' mieghu peress li kien bi hsiebu jirrizenja. Ghalhekk hass li ma kellu l-ebda triq ohra salv li jirrizenja mill-impieg tieghu u jibda dak gdid. Nigel Spiteri sostna li fil-frattemp kien qed jaghti *handing over* lid-Deputy Financial Controller u dan kien qed jghidli li kien ser ihallilu hafna nkwieta u hassu mhedd, u ghalhekk telaq mix-xoghol ghaliex ma hassx li seta' jkompli jahdem f'dawk l-ambjenti. Offra li jahdem ukoll in-*notice period* tieghu u jahdem sal-31 ta' Dicembru 2009, izda kien ghal xejn. Huwa qal ukoll li fix-xhur ta' Settembru w Ottubru huwa mar jghinhom jaghlu l-*accounts*. Qal li l-kuntratti li kellu kollha kienu ghal perjodu definit, u ghalkemm hu kien talab li l-kuntratt tieghu isir indefinit, it-talba tieghu qatt ma giet milqugha. Jikkonferma li kien ilu mpjegat mas-socjeta' attrici sa minn Marzu 2006.

Qal li fis-sena 2009 kien hemm sebgha w tletin (37) haddiema li tkeccew jew li kellhom l-impjeg taghhom mhedd, ghaliex kien hemm uhud minnhom li kellhom l-impjeg taghhom mibdul minn *full time* ghal *part time*. L-intimat qal li l-persuni li tkeccew kollha kellhom impjeg ghal perijodu definit, pero' ma setax jghid jekk kinux bdew jahdmu mas-socjeta' attrici qablu jew le, ghalkemm jahseb li whud minnhom bdew qablu w ohrajn bdew warajh. Il-

pagi taghhom flimkien kienu jammontaw ghal bejn wiehed u iehor mija w sittin elf Ewro (€160,000).

Ikkonferma li huwa tkellem ma' Valerie Vella, il-Financial Controller, u m'Angela Saliba l-Hotel Manager, u jghid li dawn it-tnejn m'ghadhomx jahdmu mas-socjeta' attrici. Tkellem ukoll ma' Ray Grech. Skond hu lkoll tawh x'jifhem li s-socjeta' attrici kellha problemi w kienet f'qaghda prekarja. Jikkonferma li Ray Grech kien verament offrielu kuntratt bhal dak li gie offert lilu mill-Intercontinental, pero' hu rrifjutah ghaliex l-offerta kienet wahda verbali biss u qatt ma nghata xi kuntratt bil-miktub. Grech kien jghidlu li l-ewwel kellu jigi awtorizzat.

Huwa kompla qal li huwa kien informa kemm lil Ray Grech kif ukoll lil Valerie Vella li kien gie avvicinat mill-Intercontinental. Jinsisti li kellu bizgha li kien ser jitlef ix-xoghol tieghu u qabel ma telaq ipprova jaghmel minn kollox biex izomm l-impjeg tieghu, pero' hass li l-impjeg tieghu ma kienx baqa' sikur, u dan proprju minhabba l-*statements* li kienu qed isiru mill-*management* ta' dak iz-zmien. Hu stqarr illi huwa qatt ma nghata ittra diretta li kien ser ikollu diffikulta' jekk ikompli bix-xoghol. Beda jara certu manuvri illi juru li l-posizzjoni tieghu f'dak ix-xoghol ma kienx aktar tenibbli, bhal meta per ezempju bhala *cost controller* kienu jghidulu sabiex jara kwistjoni ta' meters, liema xoghol ma kienx kompitu tieghu. Ikkonferma li certa flessibilita' hija ndikata fil-kuntratt tieghu tax-xoghol, pero' zied li dan naturalment kien ifisser flessibilita' fin-natura tax-xoghol li kien impjegat biex jaghmel. Huwa beda x-xoghol il-gdid fi zmien gimgha minn meta spicca mix-xoghol li kellu mas-socjeta'attrici.

Nigel Spiteri rega' xehed nhar it-28 ta' Settembru 2011 u kkonferma li d-dokument RA huwa formulat minnu w qal li kien gabar l-informazzjoni minn fuq il-post tax-xoghol tieghu waqt li kien ghadu impjegat hemmhekk.

Rat ix-xhieda ta' **Ray Grech** ta' nhar is-7 ta' Lulju 2011 fejn ikkonferma li huwa kellu l-kariga ta' Human Resources Executive meta l-konvenut kien jahdem mas-socjeta' attrici, u kien ilu jokkupa din il-kariga mis-sena

2008 ghalkemm kien ilu jahdem mas-socjeta' attrici sa mis-sena 2006. Hu qal li l-konvenut kien talbu sabiex jinhall mill-kuntratt li kellu ghaliex kien gie avvicinat minn lukanda ohra sabiex jahdem maghha. Kien talbu sabiex jirrangalu *notice period* sabiex hu jkun jista' jieqaf mill-impjieg tieghu bla problemi. Hu qal li in effetti kien anke semmielu li kien hemm xi mpjegati ohra li kienu gew mehlusa mill-kuntratt tagghom.

Mistoqsi jekk is-Sur Spiteri kienx ghamel hekk ghaliex kien qed jibza' li kien ser jitlef l-impjieg tieghu mas-socjeta' attrici, hu wiegeb li ma jiftakarx li kien hemm diskors f'dan is-sens u li fil-file tal-konvenut m'hemm xejn formali li jindika li kien inkwetat b'din il-kwistjoni. Ix-xhud qal li lilu qallu li xtaq jitlaq ghaliex kien sab opportunita' ohra b'paga ahjar, u ghalhekk xtaq li jibda mpjieg gdid, u proprju dak li jiftakar li kienet ir-raguni ghat-terminazzjoni tieghu. Qal li huwa kien ghadu mpjegat mas-socjeta' attrici. Ikkonferma li mieghu il-konvenut ma lmentax fuq it-tip ta' xoghol li kien qed jaghmel, u fil-file m'hemm xejn li jimplika hekk. Huwa qal li ma jiftakarx jekk hux minnu li kienu offrewlu li jaqleb *part time* minn *full time*, pero' jaf li kienu ghamlu din l-offerta lil xi haddiema ohra. Mistoqsi jekk kienx minnu li kien hemm sebgha w tletin (37) haddiem li kienu gew affettwati fl-impieg tagghom, huwa wiegeb li ma jafx.

Ix-xhud sostna li s-superjur dirett tal-konvenut kienet Valerie Vella u mhux hu. Muri d-dokument esebit u mmarkat bhala Dok. RA qal li hafna mill-haddiema hemm indikati kellhom l-impjieg tagghom mibdul minn *full time* ghal *part time* u b'hekk naturalment is-sieghat li bdew jahdmu kienu inqas. Mistoqsi x'jinzamm fil-file tal-haddiema, hu wiegeb li hemm informazzjoni personali u xi lmenti formali. Dawk l-ilmenti li ma jsirux b'mod formali ma jitnizzlux fil-file.

Rat in-nota tas-socjeta' attrici datata 28 ta' Settembru 2011 li permezz taghha esebiet il-komunikazzjoni informali li saret tramite *e-mail* mibghuta minn David Sammut, fil-kapacita' tieghu ta' Hotel Controller, lill-avukat tas-socjeta' attrici.

Nhar l-24 ta' Ottubru 2011 xehed **Christian Borg** ghan-nom u in rapprezentanza tal-Employment and Training Corporation, li esebixxa zewg dokumenti, wiehed minnhom jirrelata dwar l-impjegati li gew terminati fis-snin 2008/2009 minn mas-socjeta' Bajja Investments Ltd. maghrufa bhala Le Meridien St. Julians Hotel and Spa, li gew immarkati bhala dokument ETC, u d-dokument l-iehor gie markat bhala dokument ETC1 dwar dawg l-impjegati li minn *full time* gew maqluba ghal *part time*, dejjem mal-istess socjeta' Bajja Investments Ltd.

Fl-istess jum xehdet **Dr. Claudette Fenech** ghan-nom u in rapprezentanza tal-MFSA li stqarret li Carmel jew Paul Polidano, flimkien ma' Benjamin Camilleri w Vincent Camilleri, kellhom il-Legal Representation tas-socjeta' Bajja Investments Ltd fil-5 ta' Marzu 2009, u dan skond kif jirrizulta mid-dokument mmarkat MFSA.

Il-konvenut **Nigel Spiteri** xehed nhar l-24 ta' Ottubru 2011u qal li minn ezami tad-dokument ETC li gie esebit seduta stante dakinhar, rrizulta li kien hemm numru kbir ta' rizenji li saru fis-socjeta' Bajja Investments Ltd., u dana jirrifletti u jsahhah ix-xhieda li huwa ta fis-seduta precedenti, u dan ghaliex uhud mill-impjegati li kellhom kuntratti definiti ma kienx ser ikollhom il-kuntratt taghhom imgedded. Hu qal li fosthom per ezempju kien hemm bniedem li kien jahdem fl-istess dipartiment mieghu, fejn irrizulta li kien hemm il-kelma *resigned* bhala *termination of employment*, pero' in realta' kien gie mheggeg mill-Kap tad-Dipartiment taghhom stess sabiex ifittex impjegat iehor ghaliex il-kuntratt tieghu kien ser jispicca fl-ahhar ta' dik is-sena. F'dan il-kaz kienet l-istess Kap tad-Dipartiment, Valerie Vella, li kienet cemptet lilu personali sabiex iheggeg lil Christian Falzon halli jsib impjegat kemm jista' jkun malajr.

Fir-realta' huwa kien jaf li n-nies kienu qed jigu nfurmati li l-kuntratti taghhom ma kienux ser jigu mgedda w kien ghalhekk li hemm dawg ir-rizenji kollha. Huwa sostna li l-impjegat li kellhom kien ser jispicca. Ix-xhud spjega li dak iz-zmien kien hemm bhala HR Ray Grech u li lilu ma kien

offrielu xejn bil-miktub, qallu biss b'mod verbali li kien lest li jiddiskuti mal-Bord, u li naturalment il-Bord ma kien jaf xejn jekk kienx hemm xi cans li joffrulu l-istess kundizzjonijiet li kellu maghom. F'dak l-ambjent li kien hemm ma' dehrux li seghtat tigi mwettqa x-xewqa tieghu, u kien ghalhekk li sab impjieg iehor.

Rat in-nota tas-socjeta' rikorrenti Bajja Investments Limited li giet ipprezentata minnha fil-15 ta' Novembru 2011.

Semghet il-partijiet jittrattaw il-kawza nhar il-15 ta' Novembru 2011.

Ikkunsidrat:

Illi f'din il-kawza is-socjeta' attrici qed titlob lil din il-Qorti sabiex tikkundanna lill-konvenut ihallasha somma flus rapprezentanti d-danni pre likwidati fil-kuntratt iffirmit mill-kontendenti f'kaz li l-istess konvenut jitermina l-impieg tieghu qabel iz-zmien. Il-konvenut fl-eccezzjonijiet tieghu jghid li huwa telaq mix-xoghol u ttermina l-impjieg tieghu principalment ghal zewg ragunijiet u cioe' ghaliex jghid li nghata struzzjonijiet sabiex jirrizenja u fit-tieni lok ghaliex kellu raguni gusti. Illi ghalhekk din il-Qorti trid tezamina l-fatti u tara jekk il-konvenut irnexxilux jipprova ghas-sodisfazzjon tal-Qorti li r-raguni tieghu sabiex jieqaf hesrem mix-xoghol kienx wiehed gustifikat jew le.

Fit-trattazzjoni tieghu l-avukat difensur tal-konvenut ibbaza id-difiza tieghu fuq dak li tghid il-Ligi fil-Kapitolu 452 tal-Kigijiet ta' Malta. Jghid li peress li l-konvenut gja kellu tlett kuntratti definittivi qabel dan, in dezamina allura l-Artikolu 36(12) tal-Kapitolu 452 ma japplikax ghalih izda japplika semmai l-Artikolu 33 ta' l-istess Kap. Id-difiza tal-attur opponiet ghal tali trattazzjoni u dan abbazi tal-principju '*selecta una via non datum recursus ad alteram*'. Illi fin-nota tal-eccezzjoniojiet tieghu l-konvenut ma ghamel l-ebda referenza ghal dak li tqajjem fit-trattazzjoni tieghu u ghalhekk is-socjeta' attrici giet priva milli tressaq provi sabiex tissostanzja dak li intqal fit-trattazzjoni orali.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-gurisprudenza kostanti tal-Qrati taghna hija li Qorti li ghandha quddiemha kawza ghandha tillimita ruhha li tiddeciedi entro l-parametri tal-azzjoni u tal-eccezzjonijiet. Fil-kawza '**Carmelo Cassar noe vs Victor Zammit**' (App. Civil 23.6.2004), il-Qorti qalet hekk:

“Hu mgharuf u anke accetat in linea ta’ principju generali illi n-natura u l-indoli tal-azzjoni ghandhom jigu dezunti mit-termini tal-att li bih jinbdew il-proceduri (Kollez Vol. XLVII pt 1 pg 85). Dan b’mod li l-Qorti ma tistax tiddecidi fuq xi dritt iehor li jkun irrizulta anke ghaliex, kif ritenut mhux lecitu li l-kawza tigi maqtugha fuq kawzali differenti minn dik espressa fic-citazzjoni (Kollez Vol. LVIII p II p777).”

L-Artikolu 728(1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta’ Malta jipprovdi li:-

“Bla hsara ghad-dispozizzjonijiet ta’ l-Artikolu 731 fil-kawzi li jsiru b’rikors guramentat, l-eccezzjonijiet kollha sew jekk dilatorji jew dwar il-meritu, ghandhom jinghataw fir-risposta guramentata skond il-kaz. Dawk l-eccezzjonijiet li jolqtu l-meritu ghandhom jinghataw bla hsara ta’ dawn l-eccezzjonijiet dilatorji.

(2) Ebda eccezzjoni ohra ma tista’ tinghata f’waqt iehor tal-kawza; b’dan li l-Qorti tista’, meta jsirilha rikors mill-konvenut jew appellat, tippermetti li jinghataw iktar eccezzjonijiet, jekk din tkun sodisfatta li kien hemm ragunijiet validi l-ghaliex ma jkunux inghataw fin-nota ta’ l-eccezzjonijiet jew fir-risposta.”

Jinghad minnufih li f’din il-kawza l-konvenut qatt ma talab li jipprezenta xi eccezzjoni ulterjuri izda qabad u tratta l-kaz tieghu fuq il-**Kapitolu 452** tal-Ligijiet ta’ Malta.

L-Artikolu 728 tal-Kap. 12 ghandu l-eccezzjoni tieghu u cioe’ dak provdut fl-**Artikolu 731** tal-istess Kap. li jghid is-segwenti:-

“Id-disposizzjonijiet ta’ l-Artikolu 728 ma jghoddux ghal dawk l-eccezzjonijiet li jistghu b’disposizzjoni espressa ta’

dan il-Kodici jinghataw f' 'kull waqt ta' l-procedimenti, jew ghall-eccezzjonijiet li jinqalghu waqt il-kawza."

Issir referenza ghas-sentenza moghtija fl-ismijiet **'Sunspot Tours Limited vs C.H Caterers Limited'**, deciza fis-16 ta' Dicembru 2003 mill-Qorti ta' l-Appell fejn inghad is-segwenti:

"Ir-regola generali hija li l-eccezzjonijiet kollha sew dilatorji kif ukoll dawk dwar il-meritu ghandhom jinghataw fin-nota tal-eccezzjonijiet jew fir-risposta skond il-kaz. Ghal din ir-regola hemm zewg eccezzjonijiet:

1. Id-dritt tal-parti li tressaq eccezzjonijiet ohra jekk tissodisfa l-Qorti li kien hemm ragunijiet validi l-ghaliex ma jkunux inghataw fin-nota tal-eccezzjonijiet jew fir-risposta; u

2. Id-dritt tal-parti li tressaq dawk l-eccezzjonijiet li jistghu b'disposizzjoni espressa tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili jinghataw f'kull waqt tal-procedimenti, jew ghall-eccezzjonijiet li jinqalghu waqt il-kawza. Fost dawn hemm l-hekk imsejha eccezzjonijiet perentorji li ghandhom l-effett li jwaqfu l-proceduri.

L-Artikolu 731 li jitkellem dwar dawk l-eccezzjonijiet li, b'disposizzjoni espressa tal-ligi, jistghu jinghataw f'kull waqt tal-procedimenti, jiddisponi espressament li f'dawn il-kazi l-provvediment ta' **l-Artikolu 728** ma jghoddx. Dan jfisser li meta, waqt is-smiegh tal-kawza, tinqala' l-htiega li tinghata eccezzjoni perentorja jew kull eccezzjoni ohra li, b'disposizzjoni espressa tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta, tista` tinghata f'kull waqt tal-procedimenti, inkluzi dawk l-eccezzjonijiet li jinqalghu waqt il-kawza, ma jkunx mehtieg li ssir talba lill-Qorti kif kontemplat fis-subinciz **(2) ta' l-Artikolu 728** u konsegwentement hija eskluza kull diskrezzjoni ta' dik il-Qorti li tezamina jekk kienx hemm raguni valida l-ghaliex tali eccezzjoni ma tkunx inghatat fin-nota tal-eccezzjonijiet jew fir-risposta. Dan ghalix l-eccezzjonijiet perentorji ghandhom l-effett li jwaqfu l-proceduri, u l-eccezzjonijiet li jinqalghu waqt il-kawza qatt ma' setghu jitressqu fi stadju tal-prezentata tan-nota tal-

eccezzjonijiet. L-indagini tal-Qorti f'dawn il-kazi ghandha tkun limitata biex tistabilixxi jekk verament tali eccezzjonijiet humiex ta' natura perentorja jew jekk il-htiega taghhom inqalatx waqt il-proceduri. Tista` se mai, fil-kaz ta' eccezzjonijiet perentorji li jinghataw fil-mori tal-proceduri, tordna temperament fil-kap ta' l-ispejjez kemm-il darba jirrizulta li l-ostakolu ghal dawk il-proceduri kien pre-ezistenti l-prezentata tal-eccezzjonijiet jew ir-risposta.”

Illi ghalhekk dan ifisser li din il-Qorti tista' biss tikkunsidra dawk l-eccezzjonijiet li jigu formalment moghtija. Din hi l-posizjoni in kwantu l-gurisprudenza tikkonforta u dan ghaliex huwa mehtieg li kull eccezzjoni li tigi sollevata mill-konvenut tkun inkorporata f'nota ta' eccezzjonijiet li tigi notifikata lil parti l-ohra. Dan ghaliex in-nota ta' eccezzjonijiet tinkwadra l-linja difenzjonali tal-konvenut ghat-talbiet li jkunu saru fir-rikors u mhux korrett u lanqas ma ghandu jigi permess fi stadju inoltrat tal-kawza, meta l-istadju tal-provi jkunu maghluqa u meta l-pass li jmiss hu li wara it-trattazzjoni tinghata is-sentenza, kif gara f'dan il-kaz fejn l-kontro-parti giet rinfaccjata b'linja difenzjonali gdida minghajr ma gew osservati r-regoli tal-procedura.

Dan il-hsieb huwa abbraccjat fis-sentenza '**Camilleri Vincent et vs Aquilina Gaetana**', deciza fis-16 Marzu 2004 mill-Qorti ta' l-Appell li irriteniet li:

“Eccezzjoni li tigi sollevata mill-konvenut tkun inkorporata f'nota tal-eccezzjonijiet akkompanjata b'dikjarazzjoni guramentata mill-parti jew wahda mill-partijiet li tkun qed tressaqha (vide Art. 158). Mhux hekk biss talli l-ligi trid li kopja identika ta' din in-nota tal-eccezzjonijiet "tigi notifikata permezz tar-registru lill-attur jew lill-avukat tieghu." Dan ghaliex in-nota tal-eccezzjonijiet tinkwadra l-linja difenzjonali tal-konvenut ghat-talbiet li jkunu saru fic-citazzjoni u mhux korrett u lanqas ma ghandu jigi permess li, fi stadju inoltrat tal-kawza meta l-istadju tal-provi jkun maghluq u meta din tithalla ghas-sottomissjonijiet orali jew biex jigu prezentati noti tal-osservazzjonijiet, l-kontro-parti tigi rinfaccjata b'linja difenzjonali gdida minghajr ma jigu osservati r-regoli procedurali”.

Il-Qorti hija konxja ta' giurisprudenza li tgħid illi l-Qorti hi fid-dover li tiehu konjizzjoni ta' eccezzjonijiet li jkunu gew sollevati waqt it-trattazzjoni tal-kawza, anke f'noti ta' sottomissjonijiet, u anke jekk ma jkunux gew formalizzati fil-forma ta' eccezzjoni kif mistqarr fis-sentenza '**Cristina Anthony Noe Vs Mizzi Eleonora**' deciza 27 ta' Marzu 2003, mill-Qorti ta' l-Appell, pero' dan l-insenjament illum gie gustament newtralizzat b'emendi *ad hoc* fil-ligi tal-procedura (ara l-**Artikolu 158 tal-Kap 12** kif emendat bl-Att XXIV tal-1995 u emendi ohra precedenti) ma jammontax u lanqas m'ghandu jfisser li l-parti konvenuta għandha speci ta' '*carte blanche*' li kull meta u x'hin jidhrilha l-waqt izzid ma' dawk l-eccezzjonijiet li hija tkun għa tat. Il-pozizzjoni la hija hekk illum (in vista ta' l-emendi li gew fis-sehh) u lanqas ma kienet hekk qabel.

L-Artikolu 158 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili għandu jfisser illi l-eccezzjonijiet kollha, tant ritwali kemm fil-meritu, li għalihom fuq il-fatti magħrufa jista' jkun hemm lok, għandhom jingħataw mill-ewwel fin-nota tal-eccezzjonijiet.

Argumenti u ragjonamenti legali dedotti f'trattazzjonijiet orali, f'noti ta' osservazzjonijiet, u mhux bhala eccezzjonijiet formali, ma jobbligawx lill-Qorti li tqishom bhala tali. Diversament ikun jammonta għal strapp procedurali li jista' jkun ta' pregudizzju serju għall-kontroparti attrici, oltre li jkun ukoll jammonta għal intralc mhux awtorizzat fuq il-proceduri '*in corso*'. Dan ir-ragunament isib konfort ukoll fis-sentenza fl-ismijiet '**Falzon Antida vs APS Bank Limited**', deciza 28 ta' Mejju 2003 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fejn ingħad li:

“Argument legali dedott f'nota ta' sottomissjonijiet u mhux bhala eccezzjoni formali, ma jobbligax lill-Qorti li tqisha bhala tali. Diversament ikun jammonta għal strapp procedurali li jista' jkun ta' pregudizzju serju għall-kontroparti, oltre li jkun ukoll jammonta għal intralc mhux awtorizzat fuq il-proceduri 'in corso'”.

Ghalhekk f'din il-kawza din il-Qorti ghandha tara jekk l-ecezzjonijiet kif sollevati mill-konvenut fin-nota tieghu ghandhomx mis-sewwa jew le.

Bhala fatt jirrizulta li l-konvenut kien impjegat mas-socjeta' attrici fil-kapacita' tieghu ta' F&B Cost Controller skond il-kuntratt esebit a fol. 11 mmarkat bhala Dok CSH datat 23 ta' Marzu 2009 u dan ghall-perjodu definittiv ta' sena. Ghalhekk dan il-kuntratt kien jiskadi fit-23 ta' Marzu tas-sena 2010. Jirrizulta pero' li dan ma kienx l-ewwel kuntratt li kellu l-konvenut mas-socjeta' attrici u li fil-fatt kien ilu fl-impjieg magghom ghal numru ta' snin.

Gara' pero' li l-konvenut inghata opportunita' ma lukanda ohra maghrufa bhala Intercontinental u dan sabiex jahdem ghal zmien indefinittiv u b'kundizzjonijiet ahjar u ghalhekk thajjar li jittermina l-impjieg tieghu minn mas-socjeta' attrici u jibda jahdem band'ohra. Il-konvenut jghid li huwa ghamel hekk ghaliex is-superjuri tieghu inducuh jghamel hekk. Jghid ukoll li kien hemm sitwazzjoni prekarja ix-xoghol tant li kien hemm hafna impjegati li tilfu l-impjieg tagghom u ohrajn li kellhom il-kuntratt ta' impjieg tagghom mibdul minn *full time* ghal *part time*. Jghid ukoll li huwa kien qed ihoss li xoghlu kien mhedded u kien ghalhekk li telaq qabel iz-zmien.

Il-konvenut jghid li kien konxju tal-fatt li kien marbut ghal perjodu definittiv u ghalhekk ipprova jilhaq ftehim amichevoli mas-superjuri tieghu sabiex anke jahdem in-notice tieghu sabiex jigi ezentat milli jhallas id-danni gja pre likwidati.

Huwa kien baghat ittra lil Ray Grech fil-kapacita' tieghu ta' Human Resources Executive, u dan nhar l-11 ta' Awwissu 2009 (fol. 15), fejn infurmah li kien qed jirrizenja mill-impieg tieghu b'effett immedjat. Hu stess jghid fl-ittra tieghu li ittanta hafna sabiex jispicca minn magghom b'relazzjoni tajba sahansitra anke jghid li kien offra li jaghti *hand over* u anke li jghin wara l-hinijiet tal-ufficju izda irrieda tajba tieghu ma gietx accettata. Minnufih is-socjeta' attrici kitbitlu u talbitu sabiex ihallas id-danni minnu

kagunati permezz ta' ittra datata 12 ta' Awwissu 2009 (Dok CSH 2 fol. 17).

Is-socjeta' attrici resqet lil David Sammut jixhed u jghid li l-konvenut kien qallu li kien sab opportunita ohra. Jghid ukoll li l-konvenut kien ipprova jinneozja mill-gdid il-kuntratt tieghu biex jevita li jhallas il-penali izda ma irnexxilux peress li kien kontra il-*policy* tas-socjeta' attrici. Issir referenza ghall-email (fol. 52) mibghuta minn dan Sammut lill-avukat difensur tas-socjeta' attrici fejn inghad li l-konvenut kien qallu li ser jitlaq ghaliex kellu opoportunita' ahjar u mhux ta' min jitlifha u li kien lest li jhallas il-penali dovuta. Din il-korrispondenza qatt ma giet kontestata jew michuda mill-konvenut. Angela Saliba, Hotel Manager tikkonferma dan ukoll fl-affidavit taghha a fol. 27 u tikkonferma li l-konvenut spicca jahdem minn magghom ghaliex sab opportunita' ohra u fil-fehma tieghu ahjar.

Il-konvenut minn naha l-ohra fix-xhieda tieghu filwaqt li jammetti li verament inghata oportunita' ohra ma' socjeta' ohra, jghid li huwa telaq qabel iz-zmien ghaliex kien inghata x'jifhem li s-socjeta' kienet ghaddejja minn zminijiet koroh u li seta' jispicca minghajr impjeg. Huwa jghid li kien hemm hafna haddiema li gew imkeccija pero' mill-provi jirrizulta li mhux minnu li gew imkeccija izda li l-kuntratt definittiv taghhom kien spicca u li ma gies imgedded. Jghid ukoll li kien hemm hafna nies li kellhom il-kuntratt taghhom mibdul minn *full time* ghal *part time*, pero' ma ressaq lil hadd jghid li dan sar kontra ir-rieda taghhom.

Minn ezami tad-dokumenti esebiti, ma jidhirx li l-konvenut irnexxilu jipprova li effettivament verament kien hemm it-tkecciji li tkellem dwarhom fix-xhieda tieghu. Ma jirrizultax li kien hemm xi persuna fi grad manigerjali kif kien hu li gie imkecci izda l-impjegati li kellhom xi caqliq kienu haddiema *labourers* u mhux tal-pinna. Gie pruvat li kien hemm sebgha redundancies fosthom pero' kemm effettivament baqghu haddiema ma jirrizultax. L-konvenut fix-xhieda tieghu tal-24 ta' Ottubru 2011, jghid li Valerie Vella, Head of Department kienet heggitu sabiex jitlaq u

Kopja Informali ta' Sentenza

jsib impjieg iehor pero' l-konvenut naqas li jressaq lil din ix-xhud li setghet telabora fuq dak li qal. Jikkonferma ukoll li Ray Grech, Human Resources Manager kien lest li jiddiskuti l-posizzjoni tieghu mal-Board sabiex jara jekk kienux lesti li joffrulu l-istess kundizzjonijiet li offrewlu l-Intercontinental. Dan ifisser li l-konvenut telaq ghaliex ghazel impjieg li fil-fehma tieghu kien ahjar u ma telaqx ghar-ragunijiet imsemmija fl-eccezzjonijiet tieghu.

Id-dirigenti, jew ahjar impjegati tas-socjeta' attrici li xehdu, cahdu li qalu li huma taw x'jifhem lill-konvenut li kien ser jigi imkecci u fil-fatt l-*assistant controller* jghid li huwa qal lill-konvenut li jekk kien ser jitlaq, kien ser jikkrejalu hafna problemi u ghalhekk dan ifisser li l-impjieg tieghu kien ghadu bzonnjuz ghas-socjeta' attrici.

Ghaldaqstant, din il-Qorti qieghda tilqa' it-talba attrici u tikkundanna lill-konvenut ihallasha is-somma mitluba fir-rikors promotur fl-ammont ta' hamest elef, mitejn u tmienja w erbghin Ewro w tnejn u sebghin centezmu (€5,248.72) u qieghda tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut.

L-ispejjez ta' din il-procedura jithallsu mill-konvenut u l-imghax jibda jiddekorri mid-data ta' lllum.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----